

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
<i>Frister for prosjektsøknader</i>	1
<i>Andre viktige frister: likestillingstiltak</i>	1
Siste nytt fra BIO	2
<i>BIO partner i et av 14 Sentre for forskningsbasert innovasjon</i>	2
<i>Science: Hilary Birks får orden på alderen</i>	2
<i>Posisjoneringsmidler til EUs 7. rammeprogram</i>	2
Siste nytt fra verden rundt oss	3
<i>Ny strategi for styrking av realfagene</i>	3
<i>Best med gode artikler i middels gode tidsskrift?</i>	3
<i>Vitenskapsbygg i Kautokeino: åndene har gitt tillatelse</i>	3
<i>UiB underskriver samarbeidsavtale med University of Minnesota</i>	3
Avsluttende mastergradseksamen	4
<i>Marie Egenberg: fagocytose i leukocytter fra atlantisk laks</i>	4
<i>Eldfrid Johanne Grepperud: Vil vannlopper respondere adaptivt til en parasitt som kastrerer dem?</i> .	4
<i>Herdis Langøy: Fødeøkologi til makrell i Norskehavet</i>	4
<i>Frida Lise Daae: Mikrobielt liv assosiert med forvitring av ultramafiske bergarter</i>	5
<i>Linn Eide: metoder for å bestemme holdbarhet i torsk</i>	5
<i>Lise Doksæter: delfiner langs den midtatlantiske rygg mellom Island og Azorene</i>	5
<i>Ted Andreas Molland: opptak av lipider i tarmen hos kveitelarver</i>	5
Info fra studieseksjonen	5
<i>Studieseksjonen stengt tirsdag 20. juni</i>	5
<i>Undervisningsassistenter BIO300 høst 06</i>	5
<i>Søkertall til mastergradstudier med opptak fra høsten 2006</i>	5
<i>Studia etterlyser flere pensumlister</i>	6
Gjesteforelesninger, seminarer, kollokvier og møter	6
<i>Seminar ved Sarssenteret</i>	6
<i>Temadag Fisk i Oslo</i>	6
Nye artikler	6
<i>Christoffer Schander: bløtdyrenes harde skall bevitner deres evolusjon</i>	6
<i>Christoffer Schander: selvbefruktning hos iberiasnegl</i>	7
<i>Christoffer Schander: mer om iberiasneglen</i>	7

Viktige tidsfrister

Frister for prosjektsøknader

Mer info om følgende utlysninger og mange flere finner du enten lenger ned eller [her](#)

Husk BIOs interne frister 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

20. juni: - Foreslå kandidater til Moebius og Formidlingspris	31. juli: - Mobilitet Japan
1. juli: - Ernæringsrelatert forskning	1. aug: - NMA mobilitet
19. juli: - Marie Curie Reintegrasjon	31. aug: - Forskningsrådet: BILAT, MATPROG, SFF (2. runde), YFF

Andre viktige frister: likestillingstiltak

20. juni internfrist for likestillingstiltak

Fakultetet innviterer BIO til å sende inn forslag til likestillingstiltak. Det gjorde de også i fjor, og BIO fikk nesten alle pengene fakultetet hadde (fordi BIO har en så stor andel av fakultetets kvinnelige

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7800	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

forskere). Forslag til likestillingstiltak kan sendes til Jarl FRA FORSKERGRUPPELEDERNE innen 20. juni.

Kunngjøringen av likestillingsmidler for UiB for 2006 [ligger her](#). Beskrivelsen av hver søknad skal maks være på en side. Fakultetet vil bidra med delfinansieringen som UiB krever.

Siste nytt fra BIO

BIO partner i et av 14 Sentre for forskningsbasert innovasjon

Klokka 5 på 12 i dag kunngjorde Øystein Djupedal de 14 vinnerne av konkurransen om å bli Senter for forskningsbasert innovasjon. UiB kunne nok ønsket bedre uttelling, men flere MN-institutter deltar i *The Michelsen Centre for Industrial Measurement Science and Technology*. Søknaden ble sendt fra

Christian Michelsen Research (CMR). Fra BIO deltar professor [Ole Brix](#), som de neste åtte årene kan i møtelse halvannen million årlig til forskning knyttet til instrumentering innen fiskeriteknologi. Han har dessuten en 20 % bistilling ved CMR, og belønnes med tilsvarende midler den veien også. Gratulerer, Ole!

Science: Hilary Birks får orden på alderen

Graver du dypt nok i myren, finner du mye rart. Blant annet ti tusen år gamle trerester rett ved siden av tilsynelatende flere hundre år eldre skalldyr. Nå har imidlertid forskere ved UiB løst mysteriet med de litt for gamle marine sedimentene.

Egentlig har det vært mer frustrerende enn mystisk for forskerne, som lenge har visst grunnen til at sedimenter fra marine lag har virket langt eldre enn sedimenter fra landjorda, selv om alt tyder på at de er fra nøyaktig samme tidsrom. Det UiB-forskerne har gjort, er å finne en metode for å korrigere for det. Les mer [På Høyden..](#)

Hilary Birks er blant forskerne som har funnet ut hvordan man kompenserer for en kjent feil i 14C-dateringssystemet. Fredag 9. juni publiserte forskerne funnene sine i det prestisjetunge tidsskriftet *Science*.

Posisjoneringsmidler til EUs 7. rammeprogram

Som følge av UiBs utlysning (etter rammebevilgning fra Forskningsrådet) med frist i mai, har BIO fått innvilget følgende søknader:

Søker	Prog. / underprog.	Bevilgning inntil (kr)
John Birks og Vigdis Vandvik	People: Marie Curie	80.000
Audrey Geffen	Cooperation: Environment; Food	75.000
Thorolf Magnesen	Cooperation / Regions	75.000
Jens Nejjgaard	Cooperation: Food; Environment	60.000
Karin Pittman	Cooperation: Food; Environment	75.000
Ivar Rønnestad	Cooperation: Food/ People: Marie Curie	75.000
Christoffer Schander	Cooperation: Environment/ Food	60.000

Midlene må brukes i år (det er Forskningsrådet som bestemmer...), men det blir anledning å søke etter sommeren for midler til 2007 (både for gamle og nye søkere).

Norges forskningsråd

Center for e-Field and Integrated Operations for Upstream Petroleum Activities	NTNU
COIN - Concrete Innovation Centre	SINTEF
CREATE - CRI in Aquaculture Technology	SINTEF
Information Access Disruptions	FAST
Innovative Natural Gas Processes and Products	UiO
MabCent; Marine bioactives & drug discovery	UIT
Medical Imaging Laboratory for Innovative Future Healthcare	NTNU
Multiphase Flow Assurance Innovation Centre	IFE
Norwegian Manufacturing Future	SINTEF
Statistics for Innovation	Norsk regnesentral
Stem Cell Based Tumor Therapy	Rikshospitalet
Structural IMPact Laboratory	NTNU
The Michelsen Centre for Industrial Measurement Science and Technology	CMR
Tromsø Telemedicine Laboratory	UNN

Norges forskningsråd

Siste nytt fra verden rundt oss

Ny strategi for styrking av realfagene

Kunnskapsminister Øystein Djupedal la fredag I forrige uke fram ”[Et felles løft for realfagene](#)”, en ny strategi for styrking av realfagene. Det skjedde på en internasjonal realfagskonferanse i Tromsø. Økt timetall for realfag i grunnskolen, leksehjelp og et tettere samarbeid med næringslivet er noen av tiltakene i strategien.

– Det aller viktigste i strategien er at vi får dyktige lærere som kan inspirere og motivere elevene til realfag, sier statsråden. Utfordringer knyttet til realfag i norsk skole og utdanning har vært synlige i lang tid. Det er særlig grunn til bekymring at problemet ser ut til å være alvorligere i Norge enn i de fleste andre land. – Vi ser sviktende rekruttering til studier i realfag og yrker som krever realfagskompetanse. Vår framtidige velstandsutvikling og framgang i det internasjonale samfunnet er avhengig av høy kompetanse i realfag, understreker Djupedal.

Tidligere innsats har i stor grad dreid seg om å styrke selve utdanningssystemet. Men dette er ikke lenger tilstrekkelig. – Et skikkelig løft for realfagene kan vi bare klare gjennom et tett og nært samarbeid mellom utdanning og arbeidsliv i fellesskap, sier kunnskapsminister Djupedal. I planen tar regjeringen initiativ til å opprette et toppforum som skal være en møteplass mellom arbeidsliv, utdanningsinstitusjoner og departementet. [Les mer..](#)

Best med gode artikler i middels gode tidsskrift?

En britisk økonomiprofessor har kommet fram til at de beste artiklene i middels gode tidsskrift får ti ganger så mange siteringer som ”dårlige” artikler i de høyest rangerte tidsskriftene. Kritikken mot tellesystemer for å rangere forskningskvalitet tiltar også i Storbritannia. Her blir universitetsforskning evaluert med noen års mellomrom av et eksternt panel kalt Research Assessment Exercise (RAE), og deres resultater danner grunnlag for nær sagt all direkte tildeling av forskningsmidler. Neste evalueringsrunde skal skje i 2008, og i den forbindelse diskuteres nå konsekvensene av å gi poeng etter hvor forskere har publisert.

Advarer mot tidsskriftssnobberi

Utgangspunktet til Andrew J. Oswald ved Warwick University, var at han oppdaget at noen artikler som hadde stått på trykk i det mest anerkjente økonomitidsskriftet ”American Economic Review” ikke hadde blitt sitert i det hele tatt. Han tok da for seg et knippe av tidsskrift innenfor økonomi og sammenlignet antall siteringer til de ulike artiklene i løpet av 25 år. Les mer [På Høyden](#).

Vitenskapsbygg i Kautokeino: åndene har gitt tillatelse

Det nye BIO-bygget reises uten at vi har bedt om råde fra kloakk-draugen. Kanskje vi har noe å lære av Statsbygg og Samisk høyskole?

Utradisjonelt og historisk var det når statsbygg for aller første gang tok i bruk samiske tradisjoner for å forhåndsgodkjenne det samiske natt til fredag. Og både statsbygg og samisk høyskole kunne fornøyd konstatere at småfolket ikke kom med innvendinger. Les saken i [Finnmark Dagblad](#).

UiB underskriver samarbeidsavtale med University of Minnesota

En toppdelegasjon fra University of Minnesota (UMN) med Presiden Robert Bruininks i spissen besøkte Norge og UiB.

UiBs viserektor for internasjonale relasjoner, Kjersti Fløttum, og president for Universitetet i Minnesota, Robert Bruinink, signerer samarbeidsavtalen

Under seminaret som ble arrangert 1. juni fokuserte UMN på teknologioverføring og på studentutveksling i to parallelle sesjoner. President Bruininks snakket om effekter av teknologioverføring på samfunnet og på universitetets ry og Vice-president for Research Tim Mulcahy fokuserte på organisasjonelle utfordringer og løsninger. Dean for Medical School, Deborah Powell tilnærmet begrepet teknologioverføring i vidt forstand: som tilbakeoverføring av ressurser til samfunnet i form av spisskompetanse og kunnskap.

Etter undertegning av samarbeidsavtalen skilte delegasjonsmedlemmene lag for å knytte nærmere kontakt med spesifikke fagmiljøer, og Assistant Professor Daniel Bond besøkte mikrobiologene i Jahnebakken. Mikal Heldal og Frede Thingstad har nemlig fått såkornsmidler fra Forskningsrådet (BILAT-programmet) for å sette i gang et samarbeidsprosjekt med James Cotner fra UMN. De skal også opprette et felles seminarserie med midler fra National Science Foundation.

Les mer om UiB-UMN-avtalen og besøket i [På Høyden](#) og i [University of Minnesota News](#)

Avsluttende mastergradseksamen

Marie Egenberg: fagocytose i leukocytter fra atlantisk laks

Marie Egenberg holder mandag 19. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Fiskehelse.

Tittel på oppgave: Flow cytometrianalyse av fagocytose og oksidativ respons i leukocytter fra Atlantisk laks (*Salmo salar* L.)

Veiledere: Heidrun Wergeland og Eirin Fausa Pettersen

Sensor: Ragna Heggebø, Veterinærinstituttet. Bisitter: Ole Bent Samuelson

STED: Lite Auditorium, 2. etasje, datablokken, Høyteknologisenteret

TID: Mandag 19. mai kl. 10.15

Alle Interesserte er velkommen!

Eldfrid Johanne Grepperud: responderer vannlopper adaptivt til en parasitt som kastrerer dem?

Eldfrid Johanne Grepperud holder mandag 19 juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Does *Daphnia magna* Straus adaptively respond to a castrating parasite by changing its mode of reproduction?

Veiledere: Arne Skorping og Knut Helge Jensen

Sensor: Anders Hobæk. Bisitter: Hans Høie

Tid: mandag 19. juni kl. 10:15. Sted: Aud. 3, Realfagbygget

Alle interesserte velkommen!

Herdis Langøy: fødeøkologi til makrell i Norskehavet

Herdis Langøy holder mandag 19. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Fiskeribiologi og forvaltning.

Tittel på oppgaven: Feeding ecology of Atlantic Mackrel (*Scomber scombrus*) in the Norwegian Sea

Veiledere: Anders Fernø og Leif Nøttestad (HI)

Sensor: Svein Iversen. Bisitter: Petter Larsson

Tid: mandag 19. juni kl. 10:15. Sted: Seminarrom 328C1, Høyteknologisenteret, bioblokken

Alle interesserte velkommen!

Frida Lise Daae: mikrobielt liv assosiert med forvitring av ultramafiske bergarter

Frida Lise Daae holder torsdag 22. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i mikrobiologi.

Tittel på oppgaven: Mikrobielt liv assosiert med forvitring av ultramafiske bergarter.

Veileder: Lise Øvreås og Ingunn Thorseth

Sensor: Rolf Arnt Olsen. Bisitter: Aage Paus

Tid: Torsdag 22. juni kl. 12:15. Sted: Aud. 101, Jahnebakken 5

Alle interesserte velkommen!

Linn Eide: metoder for å bestemme holdbarhet i torsk

Linn Eide holder torsdag 22. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i ERNÆRING, Kvalitet og foredling av sjømat

Tittel på oppgave: Anvendelse av Nær Infrarød Spektroskopi og kvalitetsindeksmetoden for å bestemme holdbarhet i torsk (*Gadus morhua*)

Veileder: Ragnar Nortvedt

Sensor: Prof. Christel Solberg, Høgskolen i Bodø. Bisitter: Ivar Rønnestad, BIO

STED: Sildetønningen, NIFES, Nordnesboder 2, Nordnes

TID: Torsdag 22. juni kl. 10.30

Alle interesserte er velkommen!

Lise Doksæter: delfiner langs den midtatlantiske rygg mellom Island og Azorene

Lise Doksæter holder fredag 23. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Fiskeribiologi og forvaltning.

Tittel på oppgaven: Distribution and ecology of Dolphins along the Mid-Atlantic ridge between Iceland and the Azores

Veiledere: Andres Fernø og Erik Olsen

Sensor: Webjørn Melle (HI)

Tid: fredag 23. juni kl. 10:15. Sted: Seminarrom 328C1 Høyteknologisenteret, bioblokken

Alle interesserte velkommen!

Ted Andreas Molland: opptak av lipider i tarmen hos kveitelarver

Ted Andreas Molland holder fredag 23. juni avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i ERNÆRING, Ernæring hos akvatiske organismer i oppdrett

Tittel på oppgave: Intestinal absorption of lipids in Atlantic halibut (*Hippoglossus hippoglossus*, L.) larvae

Veiledere: Kristin Hamre (NIFES) og Sigurd Tonheim (BIO)

Sensor: Rolf E. Olsen, Havforskningsinstituttet. Bisitter: Harald Kryvi

STED: Sildetønningen, NIFES, Nordnesboder 2, Nordnes

TID: Fredag 23. juni kl. 10.00

Alle interesserte er velkommen!

Info fra studieseksjonen

Studieseksjonen stengt tirsdag 20. juni

Hele studieseksjonen blir stengt tirsdag 20. juni. Post fra Realfagbygget vil gå som normalt.

Undervisningsassistenter BIO300 høst 06

Dette er en påminnelse om at de av dere som er interessert i å være undervisningsassistenter på BIO300 høsten 2006 tar kontakt med Eli i studieseksjonen: eli.hoie@bio.uib.no

Søkertall til mastergradstudier med opptak fra høsten 2006

Vi har følgende søkertall fra 1. prioritetsøkere for opptak til mastergrad for høstsemesteret 2006:

Biologi - mikrobiologi	11
Biologi – Biodiversitet, evolusjon og økologi	13
Biologi – Celle- og utviklingsbiologi	5
Biologi - Anvendt fysiologi	1
Marinbiologi – marin biodiversitet	8
Marinbiologi - akvatisk økologi	8
Marinbiologi – fiskebiologi	4
Fiskeribiologi og forvaltning	3
Ernæring - Ernæring hos akvatiske organismer	5
Ernæring - Kvalitet og foredling	5
Havbruksbiologi	11
Fiskehelse, overgang master	9
Water resources and Coastal management	8
Totalt:	91 søkere

I tillegg til dette har vi allerede tatt opp et kull på 7 NORAD-studenter som starter i høstsemesteret, og 2 kvotestudenter. Totalt tar vi opp mellom 60-70 masterstudenter i løpet av ett år. I tillegg til NORAD og Kvotestudenter som allerede er tatt opp, ble det tatt opp 13 studenter i vårsemesteret. (Opptak for Fiskehelse og Water resources and Coastal management kommer i tillegg).

Søknadsbehandlingen starter i neste uke, og om vi klarer å gi svar til søkerne før utløpet av juni avhenger av hvor mange som er kvalifiserte og om vi evt. må gjøre en rangering utover C-kravet. Hvis det blir rangering av søkerne ut over C-kravet, vil opptaket først være klart medio juli pga. ettersending av papirer fra eksterne søkere.

Studia etterlyser flere pensumlister

Studia mangler fremdeles en del pensumlister med oversikt over pensumlitteratur for å kunne bestille inn bøker til høstsemesteret. For de av dere som har noe å melde, ta kontakt med Erna Ask Egeland Tlf. 55 54 51 73.

Gjesteforelesninger, seminarer, kollokvier og møter

Seminar ved Sarssenteret

“Genomic regulatory blocks form the basis of synteny in vertebrate chromosome evolution.”

By Hiroshi Kikuta, Post Doc – Becker Group

Wednesday 21. June, 13.00 –14.00, Sars Seminar room (222 A4), HIB, Biobuilding, 2nd floor

Temadag Fisk i Oslo

Tar du alt for god fisk?

12. september kan du fiske etter ny kunnskap om ferskhet, helse og forbrukeratferd innenfor fagområdet fisk. Du er garantert napp!

”Temadag Fisk” er en helt ny satsing fra Matforsk, Akvaforsk og Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB).

[Mer info](#) og [påmelding](#)

Nye artikler

Christoffer Schander: bløtdyrenes harde skall bevitner deres evolusjon

Scheltema AH & C Schander 2006. Exoskeletons: tracing molluscan evolution. VENUS 65: 19-26

Abstract: A progression of modes of dorsal exoskeleton formation can be discerned from the Precambrian to the present in mollusc-like and molluscan forms. Examined here are the known modes in Polyplacophora, Aplacophora, *Neopilina*, *Nautilus*, Unionid bivalves and other Conchifera, and the

probable modes in *Kimberella*, *Halkieria*, *Wiwaxia*, *Maikhanella*, Multiplacophorans, and *Acaenoplax*. The steps in the evolution of sclerites and shells seem to be from (1) mantle cuticle alone (*Kimberella*), to (2) development of sclerites that fuse within a cuticle matrix (*Maikhanella*), to (3) development of sclerites or sclerites and shells embedded in cuticle formed over the body, the sclerites formed within invaginations of individual cells and the shells by accretion onto a periostracum (*Halkieria*, *Wiwaxia*, Polyplacophora including the Multiplacophora, Aplacophora, and *Acaenoplax*), to (4) loss of sclerites and development of periostracum at the mantle edge and shell formed by aragonite columns within cells that then become attached to periostracum at the mantle edge (*Nautilus*, probably *Neopilina*), to (5) crystallization in a vacuolated middle layer of periostracum (Unionid bivalves, *Mytilus*), to (6) crystallization directly onto periostracum from extrapallial fluid. In 4, 5, and 6 there is loss of sclerites, the shell is not embedded in mantle cuticle covering the dorsum, there is greater variation in morphology of the foot for locomotion, and there is a concomitant loss of iteration of the exoskeleton. *Acaenoplax* and *Wiwaxia* are considered not to belong to either the Mollusca or Annelida, but to the clade Spiculata that includes all the forms under discussion.

Christoffer Schander: selvbefruktning hos iberiasnegl

Hagnell J, T von Proschwitz & C Schander 2006. Self-fertilising observed in the invasive iberian slug *Arion lusitanicus*, Mabille 1868. *Journal of Conchology* 39: 109

Abstract: The Iberian slug *Arion lusitanicus* Mabille 1868, has over the last couple of decades spread across the European mainland and has become a major agricultural and horticultural pest. One of the reasons for its success is its capability to mass reproduce. One individual can lay up to 400 eggs during its lifetime, commonly one season. We hereby conclude that the *Arion lusitanicus* has self-fertilising capability. How common it is, what triggers it and the genetic aspects, such as inbreeding depression, are some of many issues that needs further investigation. The fecundity to self fertilized eggs compared to cross fertilized, also needs further study.

Christoffer Schander: mer om iberiasneglen

Hagnell J, T von Proschwitz & C Schander 2006. Two notes on the invasive iberian slug, *Arion lusitanicus* Mabille 1868. *Journal of Conchology* 39: 110-112

Abstract: Invasive organisms may have a huge environmental impact in the area where they have been introduced. The recent introduction of the Iberian slug *Arion lusitanicus* (Mabille, 1868) to Northern Europe is one such example. The species has a high rate of reproduction and few known predators, (Koslowski et al 19982, Keller et al 19993) makes this species a rapidly spreading agricultural pest (e.g. Proschwitz et al 19944, Proschwitz 19975). The recent discovery that *A. lusitanicus* produces fertile hybrides with *Arion ater* (Linné, 1758) (Hagnell et al 20036) allowing rapid accommodation to a temperate-boreal climate has increased the need for finding means to control the species, and several research projects with this aim have been launched. We here report two observations that relates to this goal.

